

Nr 429

Av herr Netzén m. fl., om statsbidrag till Malmö stadsbibliotek.

I folkbibliotekssakkunnigas betänkande 1949 (SOU 1949:28) föreslogs att lånecentraler skulle upprättas i Stockholm och Malmö för att förbättra bokförsörjningen i landet och avlasta de vetenskapliga biblioteken från den mest betungande delen av deras utlåning till folkbiblioteken. Lånecentralernas uppgift skulle vara att tillhandahålla biblioteken inom de berörda områdena i första hand erforderlig svensk litteratur men även mera efterfrågad litteratur, tryckt i utlandet. Det verksamhetsområde som skulle tillkomma Malmö stadsbibliotek i egenskap av lånecentral skulle omfatta Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus, Hallands, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs samt Skaraborgs län (3 038 396 invånare den 1 januari 1955).

Skolöverstyrelsen har i sina petita 1955, vilka redovisas i årets statsverksproposition (I:10, sid. 675) beräknat kostnaden för upprättande av lånecentraler i Stockholm, Malmö och Umeå till 120 000 kronor. I sitt yttrande framhåller emellertid statskontoret att »förhandlingarna med vederbörande städer rörande särskilda lånecentraler icke slutförts och möjligheter att närmare precisera kostnaderna härför ännu icke föreligger». Departementschefen anför också att beredningen av ärendet icke skulle vara avslutad, varför han icke föreslår medel för ändamålet för nästa budgetår.

Den låneverksamhet som Malmö stadsbibliotek bedriver inom Malmöhus län har utvecklats synnerligen kraftigt under den 25-årsperiod som biblioteket fungerat som centralbibliotek. Under senare år har biblioteket dessutom mer och mer anlitats även av bibliotek utom länet, och denna verksamhet har nu nått en sådan omfattning att den inte kan fortgå utan statsmakternas stöd. Sedan frågan om inrättande av lånecentraler åter aktualiserats bl. a. genom skolöverstyrelsens petita 1954, ingick Malmö stads biblioteksnämnd under våren 1955 till stadsfullmäktige i Malmö med en skrivelse i ärendet, och vid sammanträde den 29 juni 1955 medgav fullmäktige biblioteket rätt att försöksvis under fem år åtaga sig uppgiften att fungera som lånecentral för de sydliga och västsvenska länen under förutsättning av ett årligt statsbidrag av lägst 50 000 kr.

Då alltså för Malmö vidkommande ett stadsfullmäktigebeslut i ärendet föreligger sedan mer än ett halvår tillbaka och en detaljerad kostnadsberäkning för lånecentralens verksamhet i samband härmed uppgjorts, an-

ser vi att en tillräcklig utredning av ärendet åtminstone i vad det avser Malmö stadsbibliotek åstadkommits.

Var och en som sysslat med forskningsarbete i någon form torde ha erfarenhet av vilken betydelse tillgången till sakkunnig hjälp för framskaffande av nödvändiga bibliografiska uppgifter utgör. Likaledes torde det vara bekant vilka stora krav detta kvalificerade och på samma gång tidsödande arbete ställer på vederbörande bibliotekstjänsteman. De snäva regler som måste upprätthållas för lån från de vetenskapliga biblioteken synes ej böra tillämpas för de planerade lånecentralernas verksamhet. Tvärtom vore det synnerligen önskvärt att även handböcker i viss utsträckning kunde ställas till förfogande för forskare och studerande på landsbygden och i mindre städer.

I betraktande av den betydelsefulla hjälp och det stöd som ett uppdrag till Malmö stadsbibliotek att fungera som lånecentral skulle innebära för biblioteken inom södra och västra Sverige och på grund av den avsevärda avlastning som samtidigt skulle beredas de vetenskapliga biblioteken förefaller det undertecknade som om det av biblioteksnämnden beräknade och av stadsfullmäktige godkända beloppet om 50 000 kr. skulle vara väl avvägt. Det skall här vidare påpekas att Malmö stadsbibliotek med sitt nuvarande bokbestånd på 358 000 band har goda förutsättningar att fylla de uppgifter som kräves av en lånecentral och att biblioteket genom sin årligen utkommande tryckta tillväxtkatalog bereder möjlighet att följa den svenska och mera betydande utländska litteraturen på olika områden. Det vore synnerligen beklagligt om den låneverksamhet det här är fråga om och som Malmö stadsbibliotek redan nu i stor utsträckning utövar skulle behöva avbrytas.

Med stöd av det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till nästa års riksdag om ett statsbidrag av 50 000 kronor till Malmö stadsbibliotek i och för uppgiften att fungera som lånecentral för de sydliga och västsvenska länen.

Stockholm den 26 januari 1956

Gösta Netzen

Sigfrid Löfgren

Erik Adamsson

Jean Braconier

Rolf Edberg

Thure Andersson

i Ronneby